

1. STRUKTŪRVIENTĪBAS

2002. gadā Latvijas Universitātes sastāvā bija 13 fakultātes, 17 pētniecības institūti ar juridiskas personas tiesībām, 6 patstāvīgie institūti un 8 fakultāšu institūti.

1.1. tabula

LU institūti un to sadarbības fakultātes

Zinātnes nozare	LU struktūrvienības	LU juridiski patstāvīgas struktūrvienības
Bioloģija Ekoloģija Vides zinātne Medicīna	Bioloģijas fakultāte Medicīnas fakultāte Ķīmijas fakultāte Vides zinātnes un pārvaldības inst.	Bioloģijas inst. (BI)
		Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs (BPSC)
		Eksperimentālās un klīniskās medicīnas inst. (EKMI)
		Hidroekoloģijas inst. (HEI)
		Medicīniskās pēcdiploma izglītības inst. (MPII)
		Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas inst. (MBI)
		A. Kirhenšteina Mikrobioloģijas un virusoloģijas inst. (MVI)
Fizika Matemātika Datorzinātnes Astronomija	Fizikas un matemātikas fakultāte <i>Atomfizikas un spektroskopijas inst.</i> Astronomijas inst. Ģeodēzijas un ģeoinformātikas inst. Ķīmiskās fizikas inst.	Cietvielu fizikas inst. (CFI)
		Fizikas inst. (FI)
		Matemātikas un informātikas inst. (MII)
		Matemātikas inst. (MI)
		Elektronikas un datorzinātņu inst. (EDI)
		Polimēru mehānikas inst. (PMI)
Ekonomika Vadības zin. Demogrāfija	Ekonomikas un vadības fakultāte <i>Finansu inst</i> <i>Grāmatvedības inst.</i> <i>Starptautisko attiecību inst.</i> <i>Tautsaimniecības inst.</i> <i>Tirgvedības un kvalitātes vadības inst.</i>	
Ģeogrāfija Ģeoloģija	Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte Ģeoloģijas inst.	
Literātūrzinātne Folkloristika Valodniecība Pedagoģija	Filoloģijas fakultāte Moderno valodu fakultāte Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāte	Latviešu valodas inst. (LVI)
		Literatūras, folkloras un mākslas inst. (LFMI)
Filozofija Socioloģija Politoloģija Vēsture	Sociālo zinātņu fakultāte Vēstures un filozofijas fakultāte	Filozofijas un socioloģijas inst. (FSI)
		Latvijas vēstures inst. (VI)
Pedagoģija Psiholoģija	Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāte <i>Izglītības pētniecības inst.</i> Pedagoģijas un psiholoģijas inst.	
Juridiskā zin.	Juridiskā fakultāte <i>Cilvēktiesību inst.</i>	

Visās zinātņu nozarēs, kurās LU notiek studijas, ir pētniecības institūti. Tātad ir izveidojusies bāze, lai akadēmiskās studijas LU varētu notikt atbilstoši tam, kā tas notiek citur pasaulē.

1.2. tabulā ir apkopoti dati par LU institūtiem un to akadēmisko personālu.

LU institūtu akadēmiskais personāls

Institūts	Zinātņu nozare	Direktors	Akadēmiskā personāla		
			Kopā	t.sk. ar zinātnisko grādu	
				Dr.	Dr.h.
JURIDISKI PATSTĀVĪGIE INSTITŪTI					
A.Kirhenšteina Mikrobioloģijas un virusoloģijas inst.	Bioloģija, medicīna	V.Saulīte	25	15	1
Bioloģijas inst.	Bioloģija	V.Melecis	58	30	6
Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs	Bioloģija, medicīna	Z.Šomšteine	80	37	9
Eksperimentālās un klīniskās medicīnas inst.	Medicīna, bioloģija	A.J.Sīpols	24	11	6
Hidroekoloģijas inst.	Bioloģija, ķīmija	A.Andrušaitis	19	6	1
Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas inst.	Bioloģija, biotehnoloģija	U.Viesturs	39	16	7
Cietvielu fizikas inst.	Fizika	A.Šternbergs	87	46	30
Fizikas inst	Fizika	J.Freibergs	40	26	6
Matemātikas un informātikas inst.	Matemātika, datorzinātnes	J.Bārzdiņš	50	32	7
Matemātikas inst.	Matemātika	A.Reinfelds	24	13	6
Elektronikas un datorzinātņu inst.	Datorzinātnes	I.Biļinskis	27	18	6
Polimēru mehānikas inst.	Fizika, mehānika, informātika	J.Jansons	37	26	5
Latvijas vēstures inst.	Vēsture	J.Bērziņš	43	21	5
Latviešu valodas inst.	Valodniecība, literatūrzinātne	J.Valdmanis	41	13	9
Filozofijas un socioloģijas inst.	Filozofija, socioloģija, politoloģija	M.Kūle	51	20	4
Literatūras, folkloras un mākslas inst.	Literatūrzinātne Folkloristika Mākslas zinātne	B.Kalnačs	37	17	4
Medicīniskās pēcdiploma izglītības inst.	Medicīna	J.Zemmers	41	24	17
PATSTĀVĪGIE INSTITŪTI					
Astronomijas inst.	Fizika	A.Balklavs-Grīnhofs	19	13	1
Ģeoloģijas inst.	Ģeoloģija	E.Lukševičs	10	5	0
Pedagoģijas un psiholoģijas inst.	Pedagoģija, psiholoģija	A.Krūze	23	12	7
Ķīmiskās fizikas inst.	Fizika	D.Erts	8	6	1
Ģeodēzijas un ģeoinformātikas inst.	Fizika	J.Balodis	9	2	0
Vides zinātnes un pārvaldības inst.	Vides zinātne	R.Ernšteins	6	4	2
FAKULTĀŠU INSTITŪTI					
FMF Atomfizikas un spektroskopijas inst.	Fizika	M.Auziņš	23	11	7
EVF Grāmatvedības inst.	Ekonomika	V.Paupa	16	6	0

EVF Finanšu institūts	Ekonomika	E.Zelgalvis	15	28	8
EVF Tautsaimniecības inst.	Ekonomika	R.Škapars	13	7	1
EVF Tirgvedības un kvalitātes vadības inst.	Ekonomika Vadības zin.	V.Praude	16	8	3
JF Cilvēktiesību inst.	Juridiskā zin.	p.i. G.Feldhūne	1	0	1
EVF Starptautisko attiecību inst.	Ekonomika, Juridiskā zin.	J.Bojārs	3	0	2
PPF Izglītības pētniecības inst.	Pedagoģija	A.Kangro	8	6	1

1.3. tabula

Pētniecībā un studiju realizēšanā iesaistītie centri

Nosaukums	Vadītājs
Baltijas studiju centrs	Spricis A.
Dzimtes studiju centrs	Novikova I.
Eiropas un sabiedrības attīstības studiju centrs	Muravska T.
Etniskās kultūras centrs	Spičs E.
Ģimenes veselības izglītības centrs	Mežakunga G.
Informācijas tehnoloģijas daļas LANET centrs	Bondars H.I.
Jūdaikas studiju centrs	Antāne A.
Pašvaldību un projektu vadības valsts mācību centrs	Ilmete Ž.
Pirmsstudiju mācību centrs	Trautmane I.
TLMS "Vāpe"	Melnbārde H.I.
Valodu centrs	Šulca H.
Ziemeļamerikas studiju centrs	Šumilo Ē.
BF Eksperimentālās un kosmētiskās dermatoloģijas centrs	v.i. Ancāns J.
EVF Ekonomistu matemātiskās izglītības centrs	Revina I.
EVF Grāmatvedības inst. Specializētais grāmatvežu un auditoru mācību centrs	Paupa V.
EVF Skaitļošanas tehnikas centrs	Pimanovs V.
EVF Statistikas un demogrāfijas katedras Demogrāfijas centrs	Zvidriņš P.
FF Baltu filoloģijas nod. Centrs "Tālākizglītība latviešu valodā un literatūrā"	Ulberte L.
FF Baltu filoloģijas nod. Feminisma pētījumu centrs "Feministica Lettica"	Cimdiņa A.
FF Baltu filoloģijas nod. Teātra pētniecības centrs	Radzobe S.
FF Bohēmistikas un polonistikas centrs	Grīnberga I.
FF Hellēnistikas centrs	Rūmniece I.
FF Letonikas centrs	Muktupāvels V.
FF Lituānistikas centrs	Balode L.
FF Slāvu valodu un literatūru nod. Tālmācības centrs	Sebastjanova J. (lietvede)
FMF Fizikas nod. Mehānikas procesu un materiālu inženierijas Datortehnoloģijas mācību centrs	Buligins L.
ĢZZF Ģeogrāfijas nod. Ģeogrāfijas didaktikas centrs	Kļaviņš J.
JF Juridiskās prakses un palīdzības centrs	Briede J.
ĶF Ķīmijas didaktikas centrs	Cēdere D.
ĶF Pārtikas ķīmijas centrs	Jēkabsone I.
ĶF Vides studiju centrs	Spricis A.

MF Eksperimentālās ķirurģijas centrs	Puriņš J.
MF Sociālās pediatrijas centrs	Folkmanis V.
PPF IPI IEA Latvijas Nacionālais pētījumu centrs	Geske A.
PPF Izglītības filosofijas centrs	p.i. Burāne K.
PPF Multikulturālās izglītības centrs	v.i. Poriņa V.
PPF Pieaugušo pedagoģiskās izglītības centrs	Pušpure M.
PPF Psiholoģijas nod. Psiholoģijas palīdzības centrs	Sebre S.
PPF Sporta centrs	Melbārdis J.
SZF Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātņu nod. Bibliotēku darbinieku tālākizglītības centrs	Gudakovska I.
SZF Komunikācijas studiju nod. Komunikācijas studiju metodikas un informācijas centrs	Kruks S.
SZF Politikas zinātnes nod. Eiropas studiju un politikas zinātnes informācijas centrs	Pāliņš R.
TF Himnoloģijas centrs	Kolms V.
TF Reliģijas izglītības centrs	Vidiņa M.
VFF Sabiedrisko attiecību centrs	Bāra D.

Botāniskais dārzs	Zorgevics Ā.
LU Zinātņu un tehnikas vēstures muzejs	Baltiņš M.
Anatomijas un embrioloģijas muzejs	Gorbjuševa V.
Botānikas muzejs	Berga I.
F.Candera memoriālais muzejs	Vilks I.
Ģeoloģijas muzejs	Hodireva V.
LU Fizikas vēstures krātuve	Jansons J.
Pedagoģijas muzejs	Krūze A.
Skaitļošanas tehnikas un informātikas muzejs	Skuja A.
Vēsture muzejs	Ondzule I.
Zooloģijas muzejs	Petriņš A.
Rododendru selekcijas un izmēģinājumu audzētava “BABĪTE”	Kondratovičs U.

Izmaiņas LU struktūrvienībās 2002.gadā:

- ♦ Sakarā ar to, ka samazinās pieprasījums pēc LU Profesionālās apmācības un atjaunotnes centra (PAAC) piedāvātajiem kursiem, kā rezultātā centra ienākumi nenosedz tā operatīvos izdevumus, un lai novērstu dublēšanos tālākizglītības organizēšanā LU, ar 04.02.2002. **likvidēts LU Profesionālās apmācības un atjaunotnes centrs** (02.01.2002. LU rīkojums Nr.1/1).
- ♦ Ar 25.02.2002. LU Senāta lēmumu Nr.64 **izveidots LU Ģimenes veselības izglītības centrs**.
- ♦ Lai nodrošinātu Latvijas Universitātes Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes akadēmisko un profesionālo izglītību, veicinātu mūsdienīgas, kvalitatīvas izglītības attīstību, ar 01.03.2002. LU Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes sastāvā **izveidots Izglītības filosofijas centrs** (LU PPF IFC) (26.02.2002. LU rīkojums Nr. 1/24).

- ♦ Lai Latvijas Universitātes studentiem būtu iespēja apgūt čehu un poļu valodu, iegūt informāciju par jaunāko kultūras, literatūras un mākslas jomā šajās valstīs, kā arī lai audzinātu jaunos literatūras tulkotājus, ar 25.11.2002. LU Filoloģijas fakultātē **izveidots Bohēmistikas un polonistikas centrs** (26.11.2002. LU rīkojums Nr. 1/151).

- ♦ Lai veidotu un realizētu eksperimentālus dermatoloģijas un ādas bioloģijas izpētes projektus, tajos iesaistot LU bioloģijas, ķīmijas, farmācijas un medicīnas nozaru speciālistus, un šo projektu ietvaros iesaistītos maģistrantūras/doktorantūras studentu zinātnisko darbu izstrādāšanā un LU studiju procesā, ar 20.12.2002. LU Bioloģijas fakultātē **izveidots Eksperimentālās un kosmētiskās dermatoloģijas centrs** (23.12.2002. LU rīkojums Nr. 1/159).

- ♦ Lai veicinātu Sociālo zinātņu fakultātes akadēmiskā potenciāla nostiprināšanos un pildot 31.01.2000. Senāta lēmumu Nr. 170, kas paredz turpināt “citu sociālo zinātņu programmu integrāciju fakultātē”, **Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes nodaļa pārcelta** no Filoloģijas fakultātes uz Sociālo zinātņu fakultāti (01.07.2002. LU Senāta lēmums Nr. 99).

- ♦ Lai nodrošinātu sekmīgāku akadēmiskā personāla sastāva pēctecību un veiksmīgāku LU Cietvielu fizikas institūta integrāciju fakultātes mācību procesā, turpinot ar 07.04.2000. rīkojumu Nr. 1/36 “Par LU Fizikas un matemātikas fakultātes Fizikas nodaļas katedru reorganizāciju” iesāktu Fizikas nodaļas struktūras optimizāciju, ar 01.09.2002. FMF Fizikas nodaļas sastāvā **izveidota Cietvielu un materiālu fizikas katedra** (15.07.2002. LU rīkojums Nr. 1/113).

- ♦ Saskaņā ar LU Juridiskās fakultātes 24.04.2002. Domes sēdes protokola Nr. 5 izrakstu un sakarā ar pašreizējā katedras nosaukuma neatbilstību katedras docēto studiju kursu saturam, Tiesību teorijas un politikas zinātņu katedras nosaukums tika **mainīts** un turpmāk tā tiek saukta – **Tiesību teorijas un vēstures katedra** (19.07.2002. LU rīkojums Nr. 1/116).

- ♦ Saskaņā ar LU Juridiskās fakultātes 17.12.2001. Domes sēdes protokola Nr. 33 izrakstu un sakarā ar Eiropas Savienības tiesību nozīmes palielināšanos tiesību zinātnes studiju programmās, Starptautisko un jūras tiesību zinātņu katedras nosaukums **mainīts**, un turpmāk tā sauksies - **Starptautisko un Eiropas tiesību zinātņu katedra** (27.02.2002. LU rīkojums Nr. 1/25).

- ♦ Lai nodrošinātu tiesību zinātņu studiju kvalitātes vadību citu zinātņu nozaru programmu studējošajiem LU, racionālu finansu resursu un akadēmiskā potenciāla izmantošanu, ar 01.07.2002. **likvidēta LU Tiesību zinātņu pamatu katedra** (27.05.2002. LU rīkojums Nr. 1/62).

- ♦ Lai modernizētu informācijas tehnoloģiju pielietojumu studiju procesā un pilnveidotu LU pārvaldi, no 22.04.2002. **uzsākta** Latvijas Universitātes **E-Universitātes** projekta īstenošana.

♦ Ar 28.10.2002. LU Senāta lēmumu Nr. 114 tika atbalstīta Latvijas Universitātes piedalīšanās SIA “**Baltic Research Associates**” dibināšanā ar 60% statūtkapitāla. Sabiedrība tika nodibināta ar mērķi nodrošināt dažādu pakalpojumu sniegšanu, gūstot peļņu, ar šādiem tās darbības veidiem: pētījumu un eksperimentu veikšana dabaszinātnēs, tehniskajās, sabiedriskajās un humanitārajās zinātnēs, tirgus un sabiedriskās domas izpēte, konsultēšana komercdarbībā un vadībizinībās, kā arī laikrakstu, žurnālu un periodisko izdevumu izdošana, pārējie izdevējdarbības veidi, holdingkompāniju darbība, reklāma, darbaspēka vervēšana un nodrošināšana ar personālu, efektīvas uzņēmējdarbības koordinēšana un veicināšana, pavadpakalpojumu sniegšana valdībai kopumā.

♦ Ar 25.11.2002. LU Senāta lēmumu Nr. 126 tika atbalstīta LU piedalīšanās s/o “**CONNECT Latvia**” dibināšanā ar Ls 500,- iestāšanās maksu. “CONNECT Latvia” ir sabiedriska organizācija, kuras darbības mērķis ir ar brīvprātīgu ieguldījumu palīdzību (dalības maksa) veicināt jaunu uzņēmumu veidošanos un attīstību, kā arī paātrināt darbību uzsākošo firmu komercializāciju, sekmējot papildu darba vietu rašanos. CONNECT darbības uzdevumi ir: sasaistīt uzņēmējus ar nepieciešamajiem finansu, tehniskajiem un biznesa attīstības resursiem, sekmēt augstu tehnoloģiju uzņēmumu izveidošanu un attīstību.

♦ **EURATOM Latvijas Asociācija**

2001. gada decembrī tika parakstīts Asociācijas līgums starp EURATOM un Latvijas Universitāti. 2002. g. 16. janvārī Latvijas Universitātē notika Asociācijas atklāšana un tās vadības komitejas pirmā sēde.

EURATOM (Eiropas Atomenerģijas kopiena) programma ir īpaša Eiropas Savienības 5. Ietvara programmas zinātnē un tehnoloģijā Enerģijas programmas sadaļa. EURATOM vadāmās kodoltermiskās sintēzes programma ir veltīta nākotnes enerģētikas problēmu risināšanai. Pašlaik tas ir viens no lielākiem Eiropas Savienības projektiem un tā finansējumu nosaka īpašs ES Parlamenta lēmums (788 MEuro 1998.–2002.). Latvijas zinātnieku piedalīšanās šajā programmā ir nevien morāls, bet arī praktisks solis kopējā Eiropas attīstības virzienā. Lai nodrošinātu labāku sadarbību starp EURATOM un pētnieku grupām, tiek noslēgti Asociācijas līgumi. Šādu līgumu kā ceturta no septiņām Austrumeiropas dalībvalstīm noslēgusi arī Latvija.

Vairākas Latvijas zinātnieku grupas jau vairāk nekā 30 gadus veic pētījumus, saistītus ar kodoltermisko sintēzi. Kopš 1999. gada Latvijas zinātnieki aktīvi piedalās EURATOM vadāmās kodoltermiskās sintēzes programmas darbā. 2002. gada darba programmā ietverti 8 no 10 pieteiktajiem projektiem, kuru izpildē sadarbībā ar zinātnieku grupām no Vācijas, Francijas, Somijas, Portugāles, Spānijas un Austrijas Asociācijām piedalās zinātnieki no vairākiem Latvijas Universitātes institūtiem un fakultātēm: Cietvielu Fizikas institūts – diagnostikas materiālu un metožu izstrāde, t. sk. starojuma detektoriem un dozimetriem, starojuma izturīgām kārtiņām temperatūras kontroles ierīcēm, metāla jonu sastāva noteikšanai plazmā; Fizikas institūts – magnetohidrodinamisko parādību pētījumi blanketā un kodoltermiskā reaktora pirmās sienas aizsardzības sistēmās; Matemātikas institūts – lielas jaudas un augstas frekvences elektromagnētisko viļņu ģeneratoru – girotronu parametru aprēķini; Ķīmijas fakultāte – kodolsintēzes reaktora blanketā materiālu izturības problēmu pētījumi.

♦ **Līgums ar LR Aizsardzības ministriju**

2002. gada 13. februārī tika noslēgts līgums “Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas un Latvijas Universitātes zinātniski tehniskā sadarbība”. Puses vienojās sadarboties projektu un pētījumu zinātniskās ekspertīzes jomā, lietišķo pētījumu un inovāciju jomā, fundamentālo un lietišķo pētījumu jomā, kā arī iesaistoties NATO starptautiskajos pētījumu projektos. Pateicoties šim līgumam, LU iesniedza Aizsardzības ministrijai 6 zinātniski pētniecisko projektu pieteikumus, kuri tika iekļauti Aizsardzības ministrijas 2003.gada budžeta projektā.

♦ **Sadarbības līgums ar Tieslietu ministriju**

2002. gada 25. jūnijā tika noslēgts sadarbības līgums starp LR Tieslietu ministriju (TM), Latvijas Policijas akadēmiju, Latvijas Universitāti, SIA “Biznesa augstskolu Turība”, SIA “Baltijas Krievu institūtu”. Līguma ietvaros paredzēta sadarbība normatīvo aktu projektu izveides procesā, augstskolas studentu mācību procesa pilnveidošanā, TM un citu tieslietu sistēmas darbinieku profesionālās kvalifikācijas celšanā un tālākizglītībā, zinātniski pētnieciskajā darbā.

♦ **Zinātnes un tehnoloģiju parks**

2002. gada 17. jūlijā tika parakstīts nodomu protokols par sadarbību Zinātnes un tehnoloģiju parka izveidošanā, un no šī brīža tika uzsākta projektu izstrāde finansējuma piesaistīšanai no ES un citiem avotiem. Nodomu protokolu parakstīja Latvijas Universitāte, Rīgas Tehniskā universitāte, Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, Ekonomikas ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, Latvijas Attīstības aģentūra un Rīgas reģiona attīstības aģentūra.

♦ **Sadarbības līgums ar Salaspils pilsētas ar lauku teritoriju domi**

2002. gada 17. septembrī tika noslēgts Salaspils pilsētas ar lauku teritoriju domes un Latvijas Universitātes sadarbības līgums, kura ietvaros paredzēts sadarboties pētījumu un inovāciju jomā, projektu un pētījumu zinātniskās ekspertīzes jomā, kultūrvides veidošanas un uz zināšanām balstītas sabiedrības audzināšanas jomā.

♦ **Sadarbības līgums ar Īpašu uzdevumu ministru valsts reformu lietās**

2002. gada 23. septembrī tika parakstīts Īpašu uzdevumu ministra valsts reformu lietās (Jānis Krūmiņš) un Latvijas Universitātes sadarbības līgums. Līguma ietvaros paredzēts sadarboties projektu un pētījumu zinātniskās ekspertīzes jomā, lietišķo pētījumu un inovāciju jomā, fundamentālo un lietišķo pētījumu jomā, kā arī iesaistoties starptautiskos pētījumu projektos.